

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
URED PREDsjedNIKA

Broj: Su IV-28/2023-2
Zagreb, 5. siječnja 2023. godine

Na temelju članka 30, stavka petog Zakona o sudovima (NN 28/13,33/15,82/15,82/16,67/18,126/19,139/20,21/20,60/22 i članka 11. Sudskog poslovnika(NN37/14,49/14,08/15,35/15,123/15,45/16,29/17,33/17,34/17,57/17,101/18,119/18,81/19128&19,39/20,47/20,138/20,147/20,70/21,99/21,145/21,23/22) predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi sljedeću:

P R E P O R U K U

U postupcima priznanja i izvršenja stranih sudskih odluka o međudržavnom posvojenju djece, a u kojima ne dolazi do primjene Konvencija o zaštiti djece i suradnji u vezi s međunarodnim posvojenjem (NN MU 5/2013) općinskom sudu koji odlučuje u takvom postupku priznanja strane sudske odluke preporuča se:

1. Da provede postupak provjere autentičnosti primljenih dokumenata (strane sudske odluke) i potvrde o pravomoćnosti putem međunarodne pravne pomoći, putem Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske;
2. Prilikom primitka prijedloga za priznanje strane sudske odluke preporuča se sudu da primjerak tog prijedloga pošalje Ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi (Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike) te da ostavi Ministarstvu rok od 30 dana radi neophodne provjere jesu li predlagatelji upisani u registar potencijalnih posvojitelja u Republici Hrvatskoj.

O b r a z l o ž e n j e

U vezi s postupcima priznanja koji se odnose na situaciju u kojoj hrvatski bračni parovi kao posvojitelji žele posvojiti dijete iz države koja nije članica Haške konvencije o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim posvojenjem (primjerice Demokratska Republika Kongo) uočeno je da postoji izvjesna pravna praznina koja u praksi dovodi do neusklađenog djelovanja sudova i nadležnog Ministarstva. Naime, kada je riječ o primjeni spomenute Haške konvencije o međudržavnom posvojenju u tom slučaju sudovi bilo koje zemlje (države posvojitelja i države djeteta) uopće ne

sudjeluju u tom postupku jer u tom slučaju postupak međudržavnog posvojenja se odvija putem suradnje središnjih tijela (Central Authorities). Međutim, kada je riječ o međudržavnom posvojenju u kojemu se ne primjenjuje spomenuta Haška konvencija u većini slučajeva u državi djeteta odluku o posvojenju prema pravu djeteta donosi sud te zemlje, a nakon toga nastaje potreba da hrvatski sud provede postupak priznanja te inozemne sudske odluke.

S obzirom da u postojećoj praksi u većini slučajeva prijedlog podnosi bračni par koji želi posvojiti dijete u drugoj državi u tom slučaju potrebno je radi pravne sigurnosti provjeriti putem međunarodne pravne pomoći autentičnost podnijetih isprava, tim više što se u većini slučajeva radi o zemljama izvan Europe s kojima nemamo intenzivnu pravnu komunikaciju. Isto tako, potrebno je da Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi bude obaviješteno o podnijetom prijedlogu kako bi ono moglo izvršiti provjeru upisa predlagatelja prijedloga priznanja u registru potencijalnih posvojitelja. Naime, „Centar za socijalnu skrb na temelju pozitivnog mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje potencijalne posvojitelje upisuje u registar potencijalnih posvojitelja“ – članak 207. Obiteljskog zakona /NN 103/15, 98/19, 47/20/.

Na ovaj način će se onemogućiti ili smanjiti mogućnost da se u odluci o priznanju inozemne sudske odluke o posvojenju djeteta druge države pojave osobe koje nisu upisane u registar potencijalnih posvojitelja. Po pravomoćnosti odluke suda o priznanju strane sudske odluke potrebno je istu odluku dostaviti na znanje ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi i nadležnom područnom uredu Hrvatskog zavoda za socijalni rad, radi vođenja evidencije o priznatim stranim sudskim odlukama o posvojenju (Ministarstvo) i radi osiguranja potrebne savjetodavne pomoći i potpore obitelji (Hrvatski zavod za socijalni rad).

Ova preporuka nije obvezujuća i donosi se isključivo s ciljem poboljšanja prakse u opisanom području međudržavnog posvojenja.

 PREDŠJEDNIK
mr. sc. Radovan Dobronic